

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นต่าง ๆ ดังนี้

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ประจำปีการศึกษา 2544 จำนวน 883 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2544 โดยดำเนินการดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรยามานเ (ไพร์ตัน วรชันาม, 2540, หน้า 185-186) เพื่อให้ความเชื่อมั่นเป็น 95%

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n แทน ขนาดตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของสัดส่วนตัวอย่างที่ต่างจากสัดส่วนค่าประชากร

2. ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) โดยการจับฉลาก จำนวน 275 คน ดังมีขั้นตอนดังนี้

2.1 สํารวจรายชื่อ ครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในจังหวัด ชลบุรี ทั้ง 10 อำเภอ

2.2 คัดเลือกครูที่สอนในระดับประถมศึกษาได้ จำนวน 883 คน แล้วนำมาจับ ฉลากได้จำนวน 275 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า (rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อสอบถามปัญหาการ พิจารณาลักษณะพฤติกรรมของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วยลักษณะการเก็บข้อมูล 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นการตรวจสอบ รายการ (check list) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับวุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานของ ผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร ท้องถิ่นว่าได้จัดทำหรือไม่ ถ้าทำทำในลักษณะใด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของครูประถม ศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ประจำปีการศึกษา 2544 มี ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scales) 5 ระดับ ตามแนวของลิเคอร์ท จำนวน 65 ข้อ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนหรือกิจกรรมเสริม จำนวน 18 ข้อ
2. ด้านการปรับรายละเอียดเนื้อหา จำนวน 14 ข้อ
3. ด้านการปรับรายละเอียดเนื้อหา จำนวน 10 ข้อ
4. ด้านการจัดทำสื่อการเรียนรู้ขึ้นใหม่ จำนวน 11 ข้อ
5. ด้านการจัดทำคำอธิบายหรือรายวิชาเพิ่มเติม จำนวน 12 ข้อ

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. สํารวจปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้านต่าง ๆ จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำนวน 85 คน โดยใช้ แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อนำข้อมูลมากำหนดเป็นคำตอบปลายปิดสำหรับใช้สำรวจต่อไป

2. ศึกษาเอกสาร งานวิจัย บทความที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

3. ศึกษาเทคนิควิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า จากคู่มือการวิจัยทางการศึกษา และทางสังคมศาสตร์

4. สร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วยลักษณะการเก็บข้อมูล 3 ตอน

ลักษณะของแบบสอบถาม สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้สอนในระดับประถมศึกษา การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น และสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของครูประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี เป็นแบบสอบถามประเภทปลายปิด (closed form) ได้แก่ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน หน้าที่และความรับผิดชอบ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราประมาณค่า (rating scale) กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ (Best & Kahn, 1993, p. 247)

5. นำแบบสอบถามเสนอต่อประธานกรรมการ และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วดำเนินการปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำ

6. นำแบบสอบถาม จำนวน 65 ชุด ที่ปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ตรวจแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของข้อมูล ดังรายนาม ต่อไปนี้

6.1 ดร.สาณิต บัณฑุจันทร์ อาจารย์ภาควิชามนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

6.2 นางพัทธนันท์ เตียไพบูลย์ หัวหน้าสำนักงานวัดผลประเมินผลการประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี

6.3 นางศรีไพร วรสุข ศึกษานิเทศก์ดีเด่น สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี

6.4 นางสาวเปรมประภา สุมางกูร ครูใหญ่โรงเรียนบ้านนอก อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

6.5 นางสาวอุษา สมณะ ครูใหญ่โรงเรียนมารีวิทย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

7. นำแบบสอบถามมาปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกับประธานกรรมการ และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน ได้แก่ ครูโรงเรียนมารีวิทย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น ดังนี้

8.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจ จำแนกโดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product – moment correlation coefficient) ระหว่างข้อกับคะแนนรวมของข้อที่เหลือ โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536, หน้า 70)

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ $\sum X$ คือ ผลรวมของคะแนน X

$\sum Y$ คือ ผลรวมของคะแนน Y

$\sum X^2$ คือ ผลรวม X แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum Y^2$ คือ ผลรวม Y แต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum XY$ คือ ผลรวมของผลคูณ X กับ Y ทุกคู่

N คือ จำนวนคน

หลังจากนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจรายข้อแล้ว เลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจรายข้อ มากกว่าหรือเท่ากับ .20 ไว้ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงปรากฏว่า จากแบบสอบถามจำนวน 65 ข้อ สามารถนำไปใช้เป็นแบบสอบถามฉบับจริง จำนวน 59 ข้อ ได้แก่ ด้านการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน หรือจัดกิจกรรมเสริม จำนวน 18 ข้อ ด้านการปรับรายละเอียดของเนื้อหา จำนวน 11 ข้อ ด้านการปรับปรุงและเลือกใช้สื่อการเรียน จำนวน 10 ข้อ

ด้านการจัดทำสื่อการเรียนรู้ขึ้นใหม่ 10 ข้อ และด้านการจัดทำคำอธิบายหรือรายวิชาเพิ่มเติม 10 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อเท่ากับ .2155 - .7451

8.2 นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจรายข้อมากกว่าหรือเท่ากับ .20 มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient alpha) โดยใช้สูตรของครอนบัค (Cronbach, 1990, pp. 202 – 204)

$$a_\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\text{Sum } S^2_{\text{item}}}{S^2_{\text{Total}}} \right]$$

เมื่อ a_α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
$\text{Sum } S^2_{\text{items}}$	แทน	ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนรายข้อ
S^2_{Total}	แทน	ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปรากฏว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .7823

9. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองแล้ว จำนวน 59 ข้อ เสนอประธานกรรมการและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้าย และจัดทำแบบสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ของครูประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจ้งให้ผู้อำนวยการและครูใหญ่โรงเรียนที่มีครูเป็นกลุ่มตัวอย่างสังกัดอยู่
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่มีครูเป็นกลุ่มตัวอย่างสังกัดอยู่ พร้อมแนบซองติดสแตมป์ไว้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับทางไปรษณีย์
3. ในกรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียนของครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อติดตามและรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ครบตามจำนวนที่ต้องการ

ปรากฏว่าจากแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 275 ฉบับ ผู้วิจัยได้รับคืน จำนวน 275 ฉบับ และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วหาค่าคะแนนตามน้ำหนักที่กำหนดไว้ ตามแนวของ ลิเคอร์จ (Best & Kahn, 1993, pp. 250 – 254) ดังนี้

- 1 หมายถึง ระดับปัญหาในการพิจารณาหลักสูตรท้องถิ่นน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ระดับปัญหาในการพิจารณาหลักสูตรท้องถิ่นน้อย
- 3 หมายถึง ระดับปัญหาในการพิจารณาหลักสูตรท้องถิ่นปานกลาง
- 4 หมายถึง ระดับปัญหาในการพิจารณาหลักสูตรท้องถิ่นมาก
- 5 หมายถึง ระดับปัญหาในการพิจารณาหลักสูตรท้องถิ่นมากที่สุด

2. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ด้วยวิธีการทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS แล้วนำไปวิเคราะห์และแปลผล ซึ่งอาศัยเกณฑ์ประเมินปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 22 – 25)

- 1.00 – 1.50 หมายถึง มีปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในระดับน้อยที่สุด
- 1.51 – 2.50 หมายถึง มีปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในระดับน้อย
- 2.51 – 3.50 หมายถึง มีปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในระดับปานกลาง
- 3.51 – 4.50 หมายถึง มีปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในระดับมาก
- 4.51 – 5.00 หมายถึง มีปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในระดับมากที่สุด

3. นำเสนอผลการวิจัยในรูปของตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ในการวิเคราะห์ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี ใช้สถิติดังนี้

1.1 คะแนนเฉลี่ย (arithmetic mean) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2537, หน้า 41)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนค่าเฉลี่ย
 ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2537, หน้า 76)

$$SD = \sqrt{\frac{n\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 ΣX^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\Sigma X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. เปรียบเทียบปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดชลบุรี จำแนกตามตัวแปรระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มใช้ทดสอบค่าที (t -test) และหาค่าการทดสอบเอฟ (F -test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) ของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536, หน้า 95) ดังนี้

$$F = \frac{MS_{between}}{MS_{within}}$$

เมื่อ F แทน ค่าแจกแจงของ F
 $MS_{between}$ แทน ค่าความแปรปรวน (mean square) ระหว่างกลุ่ม
 MS_{within} แทน ค่าความแปรปรวน (mean square) ภายในกลุ่ม หรือ ความแปรปรวนคลาดเคลื่อน